

РЕШЕНИЕ

№ 342

гр. Бургас, 12.04.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – БУРГАС в публично заседание на двадесети март
през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Десислава Д. Щерева

при участието на секретаря Жанета Д. Граматикова
като разгледа докладваното от Десислава Д. Щерева Гражданско дело №
20232100100174 по описа за 2023 година

Производството по настоящото дело е образувано по повод исковата молба на М. Й., гражданин на Ш., с адрес: град П., ул. „С. В.“ № *, ет. *, ап. **, чрез процесуалния му пълномощник, със съдебен адрес град Елин Пелин, пл. „Св. Николай Чудотворец“ № 2, ет. 3, офис 6, против Р. И. Й., ЕГН *****, от град П., ул. „С. В.“ № *, ет. *, ап. ** и Т. И. В., ЕГН *****, от град С., бул. „Н. П.“ № **, ет. *, ап. ** за прогласяване за недействителен по отношение на ищеца договор за дарение на недвижим имот от 13.10.2022 година, обективиран в нотариален акт за дарение на недвижим имот, вписан в Служба по вписванията - град Поморие под № ***, том **, вх. рег. №3718, дв. вх. рег. № ****/**.*** година, с който Р. И. Й. е дарила на Т. И. В. без съгласието на съпруга си М. Й. недвижим имот, представляващ апартамент № 34, находящ се в град П., ул. „С. В.“ № *, ет. *, представляващ самостоятелен обект в сграда с идентификатор №57491.501.175.2.63 по кадастралната карта и кадастралните регистри на град Поморие, одобрени със Заповед №РД-18-36/29.04.2009 година на Изпълнителния директор на АГКК, с адрес на имота: град П., ул. „С. В.“ № *, ет. *, ап. **, който самостоятелен обект се намира на ет. * в сграда с идентификатор № 57491.501.175.2, с предназначение: жилищна сграда многофамилна, разположена в поземлен имот с идентификатор №57491.501.175, с предназначение на самостоятелния обект: жилище, апартамент, брой нива на обекта: 1; с посочена по документ площ - 149.41 кв. м., с прилежащи части - 21.98 кв. м. идеални части от общите части на сградата и тераса с площ - 256.52 кв. м., при съседни самостоятелни обекти в сградата: на същия етаж - няма; под обекта - обекти с идентификатори №№57491.501.175.2.60; 571491.501.175.2.58; 57491.501.175.2.59;

571491.501.175.2.56; 571491.501.175.2.62; над обекта - няма, който имот е притежаван в режим на съпругеска имуществена общност.

Твърди се в исковата молба, че ищецът сключил граждански брак с ответницата Р. Й. на 13.12.2003 година в Сейнт Никлаус, Ш., който брак впоследствие бил легализиран в Република България. По време на брака на 08.12.2020 година, с ответницата Р. Й. закупили процесния апартамент в град Поморие. В нотариалния акт като купувач била записана само ответницата, но с оглед на това, че гореописаният имот бил закупен по време на брака им, същият бил съпругеска имуществена общност. След извършване на основен ремонт и обзавеждане, съпрузите започнали да живеят заедно като семейство от месец април 2021 година. На същата дата - 08.12.2020 година те закупили и гараж № 6 със застроена площ от 25.09 кв.м., представляващ самостоятелен обект в сграда с идентификатор №57491.501.167.1.20, който се намирал в съседна жилищна сграда за сумата от 18 000 лева, която сделка била обективизирана в нотариален акт за покупко-продажба на недвижим имот № **, том **, рег. № 6055, дело № ***/**.*.**** година на нотариус Гергана Недина. По време на двете сделки ответницата Й. била представлявана от пълномощника си Т. И. - нейна сестра. За закупуването на имотите по двете сделки, както и за ремонта и обзавеждането на апартамента, ищецът превел по банковата сметка на ответницата Й. сумата от 125 000 евро. С платежно нареждане от 01.12.2020 година Р. Й. превела по сметка на Т. В. сумата от 196 200 лева за закупуване на апартамента. На 13.10.2022 година ответницата дарила на сестра си закупения по време на брака на страните апартамент в град Поморие с нотариален акт за дарение № ***, том **, вх. рег. № 3718, дв. вх. № ****/**.*.**** година на Служба по вписванията -Поморие. Ищецът твърди, че не бил информиран за това разпореждане, както и не било искано неговото съгласие.

С отговора си ответницата Й. оспорва исковата претенция. Не оспорва, че ищецът е предявил иск за прекратяване на брака им в резултат на влошаване на брачните отношения.

Заявява, че процесния имот е неин личен, макар и придобит по време на брака, тъй като страните подписали на 05.12.2003 година брачен договор с нотариална заверка на подписите и съдържанието, в който били уредени имуществените им отношения. Съобразно клаузите му, правата придобити от съпрузите по време на брака били лично притежание. Поддържа се , че договорът отговаря на изискванията на закона - чл. 37, ал. 1 от СК, а именно писмена форма с нотариална заверка на съдържанието и подписите на страните по него, положени от тях в присъствието на нотариус. Твърди се, че договорът е породил действие от момента на сключване на брака, а липсващата регистрация в Централния електронен регистър, създаден към Агенция по вписванията, не е част от правопораждащия фактически състав на брачния договор. По тези доводи и съображения ответницата Й. счита процесния имот за нейна лична собственост, независимо от придобиването му по време на брака и с ищеца. Оспорва твърдението по искова молба, че се е

разпоредила с процесния имот без необходимото съгласие на ищеца.

Ответницата Т. И. В. - И. в депозирания от нея отговор сочи, че е сестра на Р. Й.. След смъртта на родителите им те двете решили да уредят имуществените си отношения по повод оставеното наследство, поради което именно било извършено процесното дарение. За този имот знае, че бил придобит по време на брака между сестра й и ищеца, но при действието на брачен договор. Ответниците посетили кантората на нотариус Гергана Недина, която след като разгледала брачния договор и документите ги уведомила, че сделката може да бъде извършена, тъй като процесния имот е лична собственост на нейната сестра, на основание сключения между последната и ищеца брачен договор от 05.12.2003 година.

В съдебно заседание ищецът поддържа претенцията, ответниците поддържат отговорите си и ангажират доказателства.

Бургаският окръжен съд, като съобрази доводите на страните и събраните доказателства, намира за установено от фактическа и правна страна следното:

Страните не спорят за релевантните факти.

Между тях не се спори, че ищцата и първият ответник са бивши съпрузи. Те са сключили граждански брак на 13.12.2003 год. в Ш., прекратен с развод с решение №122/16.05.2022 год. по гр.д.№627/22 год. по описа на РС Поморие, в сила от 20.06.2023 год.

Не се спори, че двамата съпрузи са сключили брачен договор и договор за наследяване на 05.12.2003 год. пред нотариус във Фисп, Ш.. Съдържанието му е преведено от назначено от съда вещо лице по реда на чл.185 от ГПК и от същото се установява, че бъдещите съпрузи са уговорили режим на разделност на имуществените си отношения, при който всеки от съпрузите ползва и управлява своето имущество в рамките на законовите ограничения и се разпорежда с него.

Няма спор между страните, към момента на сключване на договора и брака ищецът и ответницата Й. са живели в Ш., както и че от 2020 год. двамата съпрузи са се установили в България. На 16.11.2020 год. ищецът е превел от сметка в Ш. по банкова сметка на първата ответница в „Първа инвестиционна банка“ АД сумата от 125 000 евро, превалутирани от банката на 243 625 лв. На 20.11.2020 год. Р. Й. е превела на С. Ф. сумата от 7 800 лв. с основание гаранция за закупуване на апартамент в гр.Поморие. На 01.12.2020 год. Й. е превела на втората ответница сумата от 196 200 лв. с основание закупуване на апартамент в гр.Поморие.

На 08.12.2020 год. с договор за покупко-продажба, сключен с нот.акт № **/**** год. на нотариус Недина, Р. Й., представлявана от сестра си – втората ответница, е закупила от Д. А. апартамент в гр.Поморие (процесен), за сумата от 85 000 евро. В т.ІІ от акта страните са удостоверили, че продажната цена е била заплатена изцяло по банков път преди сключване на сделката.

На 13.10.22 год. Р. Й. е дарила на Т. В.-И. процесния апартамент с нот.акт № **/** год. на нотариус Недина. От съдържанието на нотариалното дело, приложено като копие, се установява, че при сключване на дарението е представен брачният договор и първата ответница е удостоверила в декларацията си за гражданство и гражданско състояние, че е в брак, но имуществените отношения със съпруга ѝ се уреждат именно от предбрачния договор с избран режим на разделност, който към датата на дарствения акт не е променян.

Предявената претенция се основава на твърдението за недействителност на дарението по чл.24 ал.4 от СК, тъй като от съпругата е извършено разпореждане с вещно право върху обща на съпрузите вещ, без съгласието на съпруга.

Съдебната практика последователно приема, че такова разпореждане не е нищожно, а е налице относителна и висяща недействителност на сделката, доколкото тя може да бъде оспорена от неучаствалия съпруг в определен срок, след изтичането на който действителността на сделката се стабилизира и тя повече не може да бъде оспорвана – напр.решение №287/13.06.2011 год. по гр.д.№272/2010 год. IV гр.о. ВКС.

Българският съд се явява компетентен да разгледа спора за валидността на сделката на осн.чл.12 от КМЧП като съд по местонахождението на недвижимия имот.

Възникналите отношения между страните са с международен елемент и следва да бъдат разрешени според нормите на българското международно частно право, тъй като между РБългария и Швейцария няма подписан двустранен договор за правна помощ, нито двете страни са подписали общи международни договори, нито ЕС е сключил договор с Ш., приложим към процесните отношения, доколкото отношенията ЕС – Ш. са предимно в областта на икономическите отношения – напр. застраховане, превоз на стоки, митнически мерки и пр. При разрешаването на спора трябва да се държи сметка, както за институти от вещното право, тъй като предмет на делото е разпоредителна сделка с недвижим имот, така и от семейното право, доколкото са се развили имуществени отношения между съпрузи, граждани на различни държави.

Придобиването и разпореждането с вещно право върху недвижим имот се урежда от правото на държавата, в която се намира имота към момента на действието, вкл. това право урежда съществуването, вида, съдържанието и обхвата на правата, титулярите на правата, прехвърляемостта на правата, способите за учредяване, промяна, прехвърляне и погасяване на правата – чл.65 и чл.74 от КМЧП. Фигурата на чл.24 ал.4 от СК се намира най-близо до способите за защита на вещни права, доколкото на неучаствалия съпруг се предоставя от закона възможност да атакува вещно-прехвърлителна сделка по исков ред, ето защо предпоставките за защита и правните последици от успешно проведения иск следва да бъдат тези по българското право (арг.от

чл.39 от КМЧП). Недействителна е сделката с недвижим имот, обща собственост, извършена само от единия съпруг, като за успешното провеждане на иска трябва да бъде установено от ищеца, че разпореденото имущество е общо на двамата съпрузи.

Съпрузите са сключили граждански брак в Ш. на 13.12.2003 год. , а преди това са сключили брачен договор и договор за наследяване именно с оглед бъдещото им встъпване в брак. С договора страните са посочили приложимото право към имуществените им отношения чрез препращането към конкретни текстове от Швейцарския граждански кодекс, т.е. приели са за приложимо право швейцарското.

Според чл.79 ал.4 от КМЧП, съпрузите могат да изберат за уреждане на имуществените си отношения приложимо право, ако това е допустимо от правото, определено в чл.79 ал. 1 и 2. Към момента на сключване на брака и на брачния договор двамата съпрузи са имали обичайно местопребиваване по смисъла на чл.48 ал.7 от КМЧП в Ш., т.е. на осн.чл.79 ал.2 предл.първо, а и поради принципа на най-тясна връзка, уреден в чл.2 от КМЧП, техните лични отношения са се уреждали от швейцарското право.

В чл.43 от КМЧП на правоприлагащия орган е възложено да установи съдържанието на чуждото право, вкл. и на чуждото международно частно право. В настоящия случай страните бяха задължени от съда са установят съдържанието на цитираните в брачния договор текстове, което те сториха, като в съдебното заседание на 21.03.2024 год. представиха преведени извадки от Швейцарския граждански кодекс. Пълномощникът на ищеца посочи официален сайт като източник на своята информация, а именно www.admin.ch, ето защо съдът разполага с възможността да прави проверки в сайта, вкл.да издири и други приложими текстове.

Чл.52 от Федералния закон за международното частно право на Швейцарската конфедерация допуска избор на приложимо право в имуществените отношения на съпрузите, като според ал.2 съпрузите могат да изберат правото на държавата, в която ще пребивават след брака, или правото на единия от тях. Изборът трябва да бъде направен писмено, във формата, произтичаща от брачния договор – чл.53 ал.1 от Федералния закон за международното частно право на Швейцарската конфедерация.

Както чл.80 от КМЧП, така и Федералния закон за международното частно право на Швейцарската конфедерация изискват форма за валидност на споразумението за избор на приложимо право, която в случая е спазена, доколкото в писмения брачен договор съпрузите са се съгласили, че техните отношения (имуществени по време на брака и наследствени) се уреждат от Швейцарския граждански кодекс. С решение №117/16.11.2016 год. по гр.д. №658/2016 год. II гр.о. ВКС се приема, че регламентацията на автономията на волята при имуществените отношения между съпрузите е специална и изводът дали при сключването на брачен договор същите са избрали приложимо право, се прави при тълкуване на обективизираните в договора

изявления. В конкретния случай такива изявления са направени и са част от брачния договор.

Следователно бъдещите съпрузи валидно са избрали приложимо право в имуществените им отношения и това е швейцарското.

Общият принцип в имуществените отношения между съпрузите, въведен от ШГК, е дяловото участие на съпрузите в придобитото имущество, освен ако не е уговорено друго с брачен договор или не е възникнал извънреден имуществен режим – чл.181 от ШГК (Die Ehegatten unterstehen den Vorschriften über die Errungenschaftsbeteiligung, sofern sie nicht durch Ehevertrag etwas anderes vereinbaren oder der ausserordentliche Güterstand eingetreten ist – текст, установим на www.fedlex.admin.ch).

Брачен договор може да бъде сключен преди или след сключването на брака – чл.182, писмено, публично записан и подписан от сключващите го лица – чл.184.

Общата имуществена общност обединява активите и доходите на съпрузите в едно общо имущество, с изключение на вещи, които са юридически отделна собственост – чл.222 ал.1 от ШГК; общото имущество принадлежи неподелено на двамата съпрузи – ал.2; никой от тях не може да се разпорежда със своя дял – ал.3. Съпрузите могат да ограничат общността в придобиването с брачен договор (чл.223), да изключат определени активи или видове активи от общността с брачен договор (чл.224 ал.1), както и приходите от тези активи (чл.224 ал.2 от ШГК). Собственото имущество на съпрузите се създава чрез брачен договор, чрез дарение от трети лица или по закон – чл.225 ал.1 от ШГК. По закон лична собственост са вещите за лична употреба и вземанията – чл.225 ал.2, както и активите, които принадлежат на съпруга в началото на имуществения режим или които са придобити по-късно по наследяване, безвъзмездно или в резултат на замяна на лично имущество – чл.198. В чл.226 от ШГК е създадена презумпцията, че всички вещи се считат за обща собственост, освен ако се докаже, че са собственост на единия съпруг.

При така установеното съдържание на правото, уреждащо имуществените отношения между съпрузите, не може да се възприеме възражението на ответниците, че дареният имот е бил лична собственост на първата ответница Й..

Действително между съпрузите е бил сключен валиден брачен договор с режим на разделност, но ответницата не е представила никакви доказателства за придобиване на имота с нейни лични средства. Напротив – представени са доказателства, че преди да ѝ бъде преведена от ищеца сумата от 125 000 евро, за която няма спор, че е послужила за заплащане на покупната цена, Р. Й. е имала салдо по сметката си от 126,55 лв. Не са въведени от нея твърдения за източника на средства, с които е придобит апартаментът в гр.Поморие, вкл.не е представена твърдяната като съществуваща в съдебното заседание на 01.11.2023 год. от ответницата Й. декларация, в която ищецът признавал, че

средствата за покупката на имота са нейни лични. При тези доказателства съдът приема, че дареното имущество е било общо на двамата съпрузи, сделката е недействителна по отношение на неучаствалия съпруг, а третото лице – приобретател няма защитими права.

В обобщение се налага извод за основателност на предявената претенция, която следва да се уважи.

В полза на ищеца следва да бъдат присъдени сторените разноси по представен списък в размер на 14 088,77 лв. Възражението за прекомерност на заплатеното възнаграждение на адвокат в размер на 12 000 лв. е неоснователно – при интерес от 178 066,30 лв., колкото е данъчната оценка на имота, минималното възнаграждение по Наредба №1/2004 год. на ВАС възлиза на 11 770 лв., която стойност се различава незначително от минимума и съдът приема, поради значителната правна сложност на делото, че липсват основания за редукция на хонорара.

Мотивиран от така изложените съображения, Бургаският окръжен съд

РЕШИ:

ОБЯВЯВА за недействителен по претенцията на М. Й., гражданин на Ш., с адрес: град П., ул. „С. В.“ № *, ет. *, ап. **, със съдебен адрес град Елин Пелин, пл. „Св. Николай Чудотворец“ № 2, ет. 3, офис 6, против Р. И. Й., ЕГН *****, от град П., ул. „С. В.“ № *, ет. *, ап. ** и Т. И. В., ЕГН *****, от град С., бул. „Н. П.“ № **, ет. *, ап. **, договор за дарение на недвижим имот от 13.10.2022 година, обективиран в нотариален акт за дарение на недвижим имот № **, том ****, рег.№9039, дело №1316/22 год. на нотариус Г.Недина, вписан в Служба по вписванията - град Поморие под № ***, том **, вх. рег. №3718, дв. вх. рег. № ****/**.***.**** година, с който Р. И. Й. е дарила на Т. И. В. без съгласието на съпруга си М. Й. недвижим имот, представляващ апартамент № 34, находящ се в град П., ул. „С. В.“ № *, ет. *, представляващ самостоятелен обект в сграда с идентификатор №57491.501.175.2.63 по кадастралната карта и кадастралните регистри на град Поморие, одобрени със Заповед №РД-18-36/29.04.2009 година на Изпълнителния директор на АГКК, с адрес на имота: град П., ул. „С. В.“ № *, ет. *, ап. **, който самостоятелен обект се намира на ет. * в сграда с идентификатор № 57491.501.175.2, с предназначение: жилищна сграда многофамилна, разположена в поземлен имот с идентификатор №57491.501.175, с предназначение на самостоятелния обект: жилище, апартамент, брой нива на обекта: 1; с посочена по документ площ - 149.41 кв. м., с прилежащи части - 21.98 кв. м. идеални части от общите части на сградата и тераса с площ - 256.52 кв. м., при съседни самостоятелни обекти в сградата: на същия етаж - няма; под обекта - обекти с идентификатори №№57491.501.175.2.60; 571491.501.175.2.58; 57491.501.175.2.59; 571491.501.175.2.56; 571491.501.175.2.62; над обекта – няма.

ОСЪЖДА Р. И. Й., ЕГН *****, от град П., ул. „С. В.“ № *, ет. *, ап. ** и Т. И. В., ЕГН *****, от град С., бул. „Н. П.“ № **, ет. *, ап. ** да заплатят на М. Й., гражданин на Ш., роден на ***** год. в гр.А., с адрес: град П., ул. „С. В.“ № *, ет. *, ап. **, разноси по делото в размер на 14 088,77 (четиринадесет хиляди осемдесет и осем 0.77) лв.

Решението подлежи на въззивно обжалване пред Бургаски апелативен съд в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Окръжен съд – Бургас: _____